

ANTİKÇAĞDA VE ORTAÇAĞDA
FAHİŞELİĞİN TARİHİ

LEO MARKUN

ÇEVİREN
ÜLUS SEVDİ

LEO MARKUN

ABD’li radikal yazar, yayıncı ve halk eğitimcisi (1901-1932). 1920’lerde Little Blue Book dizisi kapsamında kaleme aldığı kısa ama bilgi dolu kitaplarıyla tanınan Markun, bu dizi çerçevesinde felsefe, tarih, cinsellik, toplum, din ve bilim gibi dönemin hassas ve ilgi çeken konularını cüretkâr bir tavırla bir araya getirerek bilginin halkın geniş kesimlerine ulaşmasında önemli bir rol oynamıştır.

Başlıca eserleri: *Prostitution in the Ancient World* (1926), *Prostitution in the Medieval World* (1926), *A Dictionary of Geographical Names* (1927), *Prostitution in the United States* (1928), *Insanity and Other Mental Disorders* (1928).

ULUS SEVDİ

1995’te doğdu. Akdeniz Üniversitesi Felsefe Bölümü’nden mezun oldu (2017). Yüksek Lisans derecesini Kırklareli Üniversitesi Felsefe Bölümü’nden aldı (2020). Kırklareli Üniversitesi Felsefe Bölümü’nde doktora eğitimine devam etmektedir. Çeşitli yayınevlerine çevirmenlik ve editörlük yapmaktadır. Bazı çevirileri: Max Stirner, *Stirner’in Eleştirilenleri* (H. İbrahim Türkođan ile birlikte, 2023); Moritz Schlick, *Biçim ve İçerik* (2023); Moritz Schlick, *Dođa Felsefesi* (2024); George Bernard Shaw, *Sakıncalı Pasajlar* (2024); William Godwin, *Panteon, Antik Yunan ve Roma Tanrıları* (2024); Alfred North Whitehead, *Uygarlığın Geleceđi* (2025); Albert Jay Nock, *Düşmanımız Devlet* (2025).

İÇİNDEKİLER

I. KISIM	
ANTİKÇAĞDA FAHİŞELİK	
I	
İLKEK TOPLULUKLARDA FAHİŞELİK	13
2	
ANTİK YUNAN'DA FAHİŞELİK	23
3	
ROMA'DA FAHİŞELİK	45
4	
EŞCİNSEL FAHİŞELİK	58
II. KISIM	
ORTAÇAĞDA FAHİŞELİK	
1	
HİRİSTİYANLIĞIN ETKİLERİ	63
2	
ORTAÇAĞ İNGİLTERESİ'NDE FAHİŞELİK	94
3	
ORTAÇAĞ ALMANYASI'NDA FAHİŞELİK	99
4	
ORTAÇAĞ FRANSASI'NDA FAHİŞELİK	102
DİZİN	108

I İLKEL TOPLULUKLARDA FAHİŞELİK

Cinsellikle ilgili sorunlar her zaman gündemimizde yer almaktadır. Uygarlığımız ne kadar karmaşık hâle gelirse cinsellikle ilgili bazı meseleler de o kadar karmaşık hâle gelmektedir. Özellikle de yaşamı idame ettirme sanatındaki eğitim ve çıraklık yılları uzadıkça ve ergenlik çağının çok ötesine yayıldıkça, evlilik birçokları için cinsellikle ilgili sorunlara herhangi bir anlamda yanıt olmaktan çıkmaktadır. Dolayısıyla insan esasen tek eşli bir hayvan olsa bile fuhuş için uygun bir ortam ortaya çıkacaktır.

Geçmişteki durumun nasıl olduğunu görmek, mevcut koşulların doğası hakkında oldukça aydınlatıcı bir rol oynayacaktır. Bu itibarla muhtemelen en iyisi konuya fuhşun tanımıyla başlamak olacaktır. *Webster's Collegiate Dictionary*'ye göre fuhuş “bir kadının, özellikle de para karşılığında, müşterek iffetsizliğidir.” “İffetsizlik” burada elbette ahlaki bir kınama anlamına gelmektedir. Dolayısıyla bilimsel olarak doğru sonuçlara ulaşmak istiyorsak, bu tür yargılayıcı terimleri araştırmamızın dışında bırakmaya çalışmalıyız. Her ne kadar günümüzde metresler genel olarak hor görülse de – geçmişte de genellikle böyle olmuştur– fahişeliğin dinsel bir görev hâline geldiği bazı durumlar da vardır.

Yasa koyucular ve diğer yetkililer tarafından fuhşu tanımlamak için çeşitli girişimlerde bulunulmuştur. Fuhuş sadece yasadışı cinsel ilişki anlamına gelmez. Cariye fahişe değildir; tek bir sevgiliyle zina yapan eş de fahişe değildir.

Dr. Iwan Bloch'un bu konuda biraz karmaşık tanımı şu şekildedir: Fahişe, erkek ya da kadın fark etmeksizin kendisini cinsel amaçlarla çok sayıda kişiye satan ve bu kişiler ara-

sında çok az tercih yapan ya da hiç tercih yapmayan kişidir. Bloch “bazen para karşılığı yapılmadığının” da görüldüğünü belirtiyor fakat bence ödeme gerekli bir unsurdur. Fahişelik yapan varlıklı bir kadın da para talep edebilir çünkü bu da onun cinsel eyleminin bir parçasını oluşturur. Bu durum Schnitzler tarafından *Casanova'nın Eve Dönüşü* başlıklı romanında çok güzel bir şekilde ortaya konmuştur.

Bloch'un tanımı en azından önemli bir konuda kendinden öncekilerin çoğundan farklıdır. Bu terim çok nadiren erkekleri de kapsayacak şekilde kullanılmıştır. Ama şu anda var olan ve çok eski zamanlardan beri de var olan, bedenlerinin cinsel amaçlı kullanımına izin veren iki sınıf erkek vardır: Bunlar eşcinseller ve şu ya da bu nedenle kadınlar tarafından kendileriyle cinsel ilişkiye girmeleri için para ödenen erkeklerdir. Bu erkeklerin fuhuşla ilgili her ciddi çalışmada dikkate alınmaları için bazı nedenler vardır.

Özellikle erkekler arasındaki cinsel ilişkiler eski Yunanlara ve diğer antik ırklara kötü ve ahlaksız değil, doğal, hatta güzel görüldüğü için, bu tanım sorunu, antik dünyada var olduğu şekliyle fahişeliğin açıklanmasında bir nebze önem kazanmaktadır. Burada pratik olduğu için Iwan Bloch'un tanımını kabul edip kullanacağım ama erkekleri ve kadınları birlikte gruplandırmanın bilimsel geçerliliğine tam olarak ikna olmuş değilim.

Nitekim Bloch'un da bizzat belirttiği gibi, tüm fahişeler belirli bir fahişe tipine yakınsamaya meyillidirler. Fahişeliği meslek olarak yapan iki erkek fahişe tipi vardır ve bunlar birbirinden büyük ölçüde farklıdır. Üstelik bunlar bazı küçük hususlar dışında kadın fahişe tipine yakınsamaya da meyilli değildirler. Yine de bu erkekler için genel kabul gören bir adlandırma henüz olmadığından onları fahişe olarak adlandırmaya devam etmek zorundayız.

Cinsel sorunları inceleyen bilimsel araştırmacılar arasında, fuhuş ve normal ve onaylanmış evlilik ilişkilerinden sapmaların yozlaşma mı yoksa tekrar ilkel tarza dönüş mü ol-